

2017/3. Dönem Yeminli Mali Müşavirlik Sınavı
Yönetim Muhasebesi
20 Kasım 2017 Pazartesi – 18.00 (**Sınav Süresi 2 Saat**)

Sorular

-I- SORULAR (10P)

1-İşletmenin tüm bölümleri ve değer zinciri elemanlarının (tedarikçiler, hizmet sağlayıcılar, müşteriler gibi) katkılarıyla ürünün yaşam eğrisi boyunca ortaya çıkacak olan toplam maliyetinin azaltılmasına yönelik olarak tasarlanmış maliyet yönetim aracına ..... denilir.

2-Bir safada üretimi henüz tamamlanmamış bulunan yarı mamüllerin mamül cinsinden ifade edilmesi.....olarak adlandırılır.

3-Alınacak karardan etkilenmeyen, bu nedenle karar alma sırasında göz önünde bulundurulması gerekmeyen maliyete..... denilir.

4-....., satış hacmindeki değişmenin kar üzerindeki etkisini ifade eder. Başka bir değişle, karın satış hacmine karşı duyarlılık derecesini ortaya koyar.

5-Fiili genel üretim giderlerinin fiili iş hacmi için bütçelenen genel üretim giderlerinden farklı olması nedeniyle ortaya çıkan sapma ..... olarak adlandırılır.

1

-II- SORULAR (20P-20P)

S-1-ZBF işletmesi ilgili dönem için aşağıda sunulan bilgileri rapor etmiştir.

	Toplam tutar	Birim tutar
Satışlar (5.000 birim)	300.000	60
Değişken maliyet	180.000	36
Katkı Payı	120.000	24
Sabit maliyetler	100.000	
Net Kar	20.000	

Yönetim bu bilgilerden hareketle gelirini artırmak için satış fiyatını %10 azaltmak istemektedir. Bu azalış, sabit ve değişken maliyetlerde bir değişikliğe neden olmayacağından emin olmaktadır. Yönetim bu stratejinin satış miktarını %25 artıracağını düşünmektedir.

İstenilenler:

Katkı payı metodunu;

(a) Satış fiyatı ve miktarındaki değişimlerin olmayacağı varsayımlı altında,

(b) Satış fiyatı ve miktarındaki değişimlerin olacağı varsayımlı altında,

kullanarak başbaşa noktasını birim ve tutar cinsinden tespit ediniz. Güvenlik payını hesaplayınız.

(c) Sonuçlarını yorumlayınız.

S-2-ZBF işletmesinde Gama departmanı kar merkezi olarak faaliyet göstermektedir. Bu departman 2016 dönemi için aşağıdaki bilgileri rapor etmiştir.

	Bütçe	Gerçekleşen
Satışlar	1.500.000	1.700.000
Değişken Maliyetler	700.000	800.000
Kontrol Edilebilir Sabit Maliyetler	400.000	400.000
Kontrol Edilemez Sabit Maliyetler	200.000	200.000

İstenilen:

Gama departmanı için ilgili dönem kar merkezi sorumluluk raporunu (tablosunu) düzenleyiniz.

III-SORU (50P)

ZBF işletmesi çocuklar için oyun evi üretmektedir. Her yıl farklı bir dizayn ile piyasaya sürülen oyun evlerinin bu dönemki teması minyatür kale ve surları şeklinde gerçekleştirilecektir. Muhasebe departmanının 1.000 adet yeni ürün için tahmini maliyet bütçesi aşağıdaki gibidir.

	Birim başına	TOPLAM
Direkt İlk Madde Malzeme	840	
Direkt İşçilik	1.600	
Değişken Genel Üretim Giderleri	400	
Sabit Genel Üretim Giderleri		540.000
Değişken Yönetim ve Pazarlama Giderleri	510	
Sabit Yönetim ve Pazarlama Giderleri		320.000

ZBF işletmesi satış fiyatını belirlemekte maliyet artı kar politikasını belirlemiştir. Bununla birlikte daha önce yapılan 4.200.000.- TL'lik yatırım için % 25 oranında yatırım üzerinden getiri (ROI) sağlayacak bir hedef satış fiyatı kurgulamayı istemektedir.

İstenilenler:

- Yukarıdaki bilgileri kullanarak yeni ürün için satış fiyatını belirleyiniz ve yatırım üzerinden getiri oranını (ROI) hesaplayınız.
- 1.000 adet yerine 1.500 adet üretim varsayıımı altında bu bilgileri kullanarak yeni ürün için satış fiyatını belirleyiniz ve yatırım üzerinden getiri oranını (ROI) hesaplayınız.

Cevaplar

-I- SORULAR (10P)

1-İşletmenin tüm bölümleri ve değer zinciri elemanlarının (tedarikçiler, hizmet sağlayıcılar, müşteriler gibi) katkılarıyla ürünün yaşam eğrisi boyunca ortaya çıkacak olan toplam maliyetinin azaltılmasına yönelik olarak tasarlanmış maliyet yönetim aracına **Hedef Maliyet** denilir.

2-Bir safada üretimi henüz tamamlanmamış bulunan yarı mamüllerin mamül cinsinden ifade edilmesi **Eşdeğer Mamül Miktarı** olarak adlandırılır.

3-Alınacak karardan etkilenmeyen, bu nedenle karar alma sırasında göz önünde bulundurulması gerekmeyen maliyete **Batmış Maliyet** denilir.

4-Faaliyet Kaldıracı, satış hacmindeki değişmenin kar üzerindeki etkisini ifade eder. Başka bir değişle, karın satış hacmine karşı duyarlılık derecesini ortaya koyar.

5-Fiili genel üretim giderlerinin fiili iş hacmi için bütçelenen genel üretim giderlerinden farklı olması nedeniyle ortaya çıkan sapma **Bütçe Sapması** olarak adlandırılır.

-II- SORULAR (20P-20P)

C-1-

(a)	Satış fiyatı ve miktarında değişimin olmayacağı varsayıımı				
	BBN (miktar)	=	100.000/24 =	4,167	
	BBN (tutar)	=	250.000	(100.000 / (24/60))	
	Güvenlik Payı	=	50.000	(300.000 - 250.000)	
(b)	Satış fiyatı ve miktarında değişimin olacağı varsayıımı				
	BBN (miktar)	=	100.000/18 =	5,556	
	BBN (tutar)	=	300.000	(100.000 / (18/54))	
	Güvenlik Payı	=	37.500	(337.500 - 300.000)	
			5.000+0,25x 5.000=6.250		
			6.250 x 54 =337.500		
(c)	Yorum				
	BBN artış ve güvenlik payındaki azalış nedeni ile önerinin kabul edilmesi yanlış olacaktır. Satışlardaki artış sonucu katkı payı 7.500 olacaktır ki şu andaki durumdan daha az bir tutardır.				

C-2-

ZBF İŞLETMESİ GAMA DEPARTMANI KAR MERKEZİ				
SORUMLULUK RAPORU				
31.12.2016				
	Bütçelenmiş	Geçerleşen	Fark (+) (-)	
Satış	1.500.000	1.700.000	200.000+	OLUMLU
Değişken Maliyet	700.000	800.000	100.000-	OLUMSUZ
Katkı Payı	800.000	900.000	100.000+	OLUMLU
Kontrol Edilebilir Sabit Maliyet	400.000	400.000	0	
Kontrol Edilebilir Katkı Payı	400.000	500.000	100.000+	OLUMLU

III-SORU (50P)

C-1-

(a)	Birim Değişken Maliyet	Birim
	Direkt İlk Madde Malzeme	840
	Direkt İşçilik	1.600
	Değişken Genel Üretim Gideri	400
	Değişken Satış ve Yönetim Gideri	510
	Birim Değişken Maliyet	3.350

Birim Sabit Maliyet			
		Toplam Maliyet / Bütçelenmiş Birim	= Birim Maliyet
Sabit Genel Üretim Giderleri	540.000	/ 1.000	= 540
Sabit Satış ve Yönetim Gideri	320.000	/ 1.000	= 320
Birim Sabit Maliyet	860.000		860

Satış Fiyatı (1.000 birim)				
Birim Değişken Maliyet	3.350			
Birim Sabit Maliyet	860			
Toplam Birim Maliyet	4.210			
Arzu Edilen Birim Başına ROI	1.050			
(4.200.000 x 0,25) / 1.000				
Satış Fiyatı	5.260			
Arzu Edilen Birim Başına ROI	1.050	=	4.210	= 24,90%
Toplam Birim Maliyet				

(b)	Şayet işletme 1.500 birim üretirse;				
	Birim Değişken Maliyet		3.350		
	Birim Sabit Maliyet (860.000/1.500)		573		
	Toplam Birim Maliyet		<u>3.923</u>		
	Arzu Edilen Birim Başına ROI		700		
	(4.200.000 x 0,25) / 1.500				
	Satış Fiyatı		4.623		
	Arzu Edilen Birim Başına ROI	=	700	=	17,80%
	Toplam Birim Maliyet		3.923		